

Munkástanácsok alakulnak Szeged üremeiben

Munkásörsegek létesülnek az üzemek védelmére

A Szegedi Kenderfonó az első műszak előtt felbúgó kürtjele hétfőn hangos üzenetet küldött a hívós októberbe. Minden szegedi előtt gyermekkor óta ismerős, s most oly kedves hangja ma nem zümmögön, derűsen köszöntött reggelt a „város pereme”, Rókus, Móraváros, s a messzebbi Petőfitelep lakóinak, munkásoknak, műszakiaknak, a távolabbi, a vetés gondjaival álmódó Alsóvárosnak s Újszegednek, és a még csak ébredő Belvárosnak. A pénteken, szombaton magára hagyott gépek: a Kenderfonó fonó-, az Újszegedi szövő-, a Ruhagyár varró-, a cipőgyár stancgépjei nevében. Várunk! Jöjjetek, döntsetek a mi sorsunk, saját sorsotok, a város, az ország, az újjászülés már egészséges lázában égő egész magyar nép nevében. Döntsetek, azzal az izzó, igaz lelkesedéssel, amely az elmúlt napokban szinte áthívította a tiszparti város köveit, s azzal a felelősséggel, amely eddig is megakadályozta, hogy népünk e ragyogó őszi felvonulását ne szennyezze be az elvtelen, züllött emberek. Olyan öntudattal, amellyel eddig is kiálltak a nép állama és a munkásosztály hatalma mellett.

Es az üzemek népe megindult. Itt-ott még tétovázta a léptek, de 8 óra jőformán minden üzemben zsongó, forró gyűlések alakultak. A

gyűléseken a viharosan bontható demokratizmus egymás után alakította meg a munkástanácsokat, amelyek megkezdtek a dolgozók kö-

vetéseinek, kívánságainak összegezését, s az új nemzeti kormány programjával való egybevetését. Délelőtt 10 óráig értesüléseink szerint munkástanácsok eddig a következő helyeken alakultak meg: Villamosvasút, Bútorgyár, Szőrmepár, Ruhagyár, Szegedi Textilművek, Vízmű, Tejüzem, Szegedi Kenderfonó, Újszegedi Kender, DÁV, Szalámigyar, Lemezgyár, Gázmű, Autóközlekedési Vállalat, Autójavító, Szegedi Nyomda, Hőjavító, Ládagyár, Vasöntő, Ecsetgyár, Konzervgyár, Cipőgyár, Seprűgyár.

Ugyanakkor sorra alakulnak munkásörsegek az üzemek, gépek védelmére. A munka felvételéről még nem érkezett jelentés.

A Városi Néptanács és a katonai közigazgatási parancsnokság megállapodása

A megalakult Szeged Városi Néptanács küldöttsége hétfőn délelőtt tárgyalásokat folytatott a szegedi katonai közigazgatási parancsnoksággal. A tárgyalások nyomán a következő megállapodásra jutottak:

A Városi Néptanács küldöttsége megleléssel vette tudomásul, hogy a katonai parancsnokság segített Szeged közellátásának biztosításában. Kérték, hogy a Szegeden összegyűjtött javaslatokat és követeléseket a parancsnokság juttassa el Budapestre a Minisztertanácshoz. A parancsnokság ígéretet tett arra, hogy gépkocsival, fegyveres kísérettel eljuttatják Szeged dolgozóinak követeléseit Budapestre.

A szoviet erők helyi kivonásával kapcsolatosan a Néptanács küldöttsége egyetértett azzal, hogy a szoviet csapatok feladata, hogy egységeik visszavonulását biztosítsák. Eppen ezért kizárólag csak a szegedi közutakat biztosítják a szoviet harcok, amelyek semmiféle beavatkozást nem eszközölnek a város területén, csak abban az esetben, ha megtámadnák őket. Erre biztosítják az elmúlt napok tapasztalatai is, amikor a hídnál állomásozó szoviet harcokcsikban tartózkodók fegyverkezten viselkedtek.

A megállapodás értelmében Szegeden megszűnt a kijárási tilalom. A Néptanács és a parancsnokság megegyezett abban, hogy egyelőre kizárólag az utcai gyűlékezési tilalmat tartják fenn.

Megállapodtak a nemzetőrség megalakításában. A nemzetőrség megszervezését a Néptanács végzi. Minden nemzetőri piros-fehér-zöld karszalagot kap „nemzetőri” felirattal és egy rendőrről együtt vizáznak a köz-

rendre. A katonai parancsnokság a rend biztosítását teljes mértékben átadta a rendőrből és a nemzetőrökből álló nemzetőrségnek és csak abban az esetben avatkozik az esetleg előforduló rendbontásokba, ha a nemzetőrség meg kell segíteni, illetve középületek ellen támadás történik.

Az MDP Szegedi Bizottságának felhívása Szeged dolgozóihoz!

Szeged üremeinek és intézményeinek többségében a dolgozók október 27-én szombat munkástanácsokat és képviselői küldöttségeket választottak. A küldöttek a délutáni órákban a városi tanács épületében első ülésükön megválasztották Szeged város Ideiglenes Munkástanácsát, melynek megalakulását és tevékenységét a Szeged Városi Pártbizottság és a Szakszervezetek Csongrád-megyei Tanácsa (SZMT) örömmel üdvözl és a leghatározottabban támogatja. Anál is inkább támogatja, mert a megválasztott munkástanács legfőbb feladatának tekintik Szeged város nyugalmának mielőbbi helyreállítását, a békés termelőmunka megkezdését, a dolgozók követeléseinek sürgős intézését. A Szeged Városi Pártbizottság és az SZMT kéri az üzemek, intézmények, hivatalok pártszervezeteit és szakszervezeteit, a párt minden tagját, Szeged minden dolgozóját, hogy minden erővel segítsék a már megalakult munkástanácsok tevékenységének kialakítását — ahol még nincs meg — megalakítani az üzemi munkástanácsokat, hogy ebben a nép legjobb fia, a szocializmus építéséért dolgozó hazafiak kerüljenek, hogy a helyi és a városi munkástanács segítsé-

A belügyminiszter utasítására az ÁVH megszüntetése megkezdődött Szegeden is.

Megállapodtak abban, hogy a Néptanács egy-egy megbízottat elküld a katonai parancsnokságra és a rendőrségre, hogy ellenőrizzék a közös megállapodás pontos végrehajtását.

gével a város ellátása, nyugalma és rendje mielőbb teljes egészében helyreálljon. Meg vagyunk győződve arról, hogy a szabad, demokratikus úton választott munkástanácsok dolgozó népünk igaz ügyét képviselik.

MAGYAR DOLGOZOK PÁRTJA
SZEDED VÁROSI PÁRTBIZOTTSÁG
SZAKSZERVEZETEK CSONGRÁDMEGYEI TANÁCSA

Hősiesen helytálltak a gőzmalom munkásai

A Szegedi Gőzmalom dolgozói az elmúlt napokban hősiesen helytálltak. Kivétel nélkül mindnyájan dolgoztak, hogy elegendő liszt legyen a város és a környék részére. Kijelentették, hogy továbbra is mindent megtesznek, hogy dolgozóitársaik nehogy szűkséget szenvedjenek.

Hétfő reggel még a munkástanács megalakításához sem volt idejük. Első a liszt! — mondták. Utána majd tanácskoznak.

A sztrájkbizottság közleménye

Az ideiglenes Forradalmi Néptanács, hogy a Minisztertanács-hoz intézett memorandumában foglalt sztrájk fegyverét eredményesen használhassa fel követeléseinek érvényesítése érdekében, a délutáni ülésén sztrájkbizottságot alakított a szegedi ipari üzemek és más intézmények képviselőiből. A 15 tagú sztrájkbizottság elnöke Veres István választották. Még a Néptanács ülése közben összeült a sztrájkbizottság és sorra megvizsgálta a szegedi vállalatok helyzetét. Ennek értelmében az alábbiakban állapodott meg a sztrájkbizottság:

A Szegedi Vágóhid, a Szalámigyar, a Sütőipari Vállalat, a Malomipari Vállalat sütőiparnak szállító részlege, a Tejipari Vállalat, a Terményforgalmi Vállalat malomiparnak szállító részlege, a Posta havidíjakat kifizető, táviratképesítő és távbeszélő részlege, a 11-es Autójavító Vállalat mentőautó és élelmiszer szállító járművek javítására inspekción tartó személyei, az Ingatlankezelő Vállalat vízvezeték- és lakóépületeket karbantartó 5 dolgozója dolgozhat ma és a következő napokon.

A Paprikafeldolgozó Vállalathoz a felgyűlt és pusztulástól megmentendő paprikamennyi-

ség minőségi állapotának megvizsgálására a mai napon a sztrájkbizottság megbízottai személyesen folytattak vizsgálatot a vállalatnál. Ugyanígy a Borforgalmi Vállalat és a Cipőipari KSZ javító részlegének helyzetéről helyszíni vizsgálat után határoznak.

A közszolgáltatást ellátó étkezdék és közétkeztetési intézmények a szükségnek megfelelően szintén dolgozhatnak. Ezen kívül a TÚZEP telepei, az élelmiszerkereskedelem, a lakosság számára tüzelőt szállító fuvarosok és a Szegedi Nyomda közeli nyomtatványokat előállító személyei dolgozhatnak.

Mivel a sztrájkbizottság Szeged dolgozóinak jelenleg egyik legfontosabb érdeképviseleti és harci szervezete, ebből adódó jogának következtében székhelyét a szakszervezetek Tolbucsin sugáruiti székházában jelölte ki. Ma reggel 9 órától kezdve minden sztrájk-kérdésben ide forduljanak felvilágosításért Szeged dolgozói, az üzemek és intézmények munkástanácsai, vagy más érdeképviseleti szervek.

A sztrájk betartását a sztrájkbizottság ellenőrizni fogja.

Dr. Baróti Dezső és dr. Korpássy Béla közös nyilatkozata

Dr. Baróti Dezső, a Szegedi Tudományegyetem rektora és dr. Korpássy Béla, a Szegedi Orvostudományi Egyetem dékánja közös nyilatkozata lapunk munkatársának:

Nagy Imrének a rádióban elhangzott beszédét a nagy népi megmozdulás eredmények tartjuk, s mint ilyen, pozitívan értékeljük. Az új kormány egyes olyan tagjaival szemben azonban, — akik a sztrájkista idők maradványaként kiszolgálták, fennmaradtak viselkedésükkel. Kíváncsok volna ezeknek olyan személyekkel való ki-

cserélése, akik az egész magyar dolgozó nép bizalmát élvezik.

Örömmel üdvözljük a szegedi munkástanácsok megalakulását és első tevékenységüket, mely a város lakosságának érdekeit szolgálja. A magunk részéről bizalommal tekintünk megújított hazánk jövője felé. A magyar munkásság és ifjúság egysége és józan realitárai érdeke biztosítéka annak, hogy a kormányzat programját, amely a főbb pontjaiban megegyezik az egész magyar nép kívánságával, valóban végre is tudjuk hajtani.

Szentesi Tejüzem is segít Szegednek

Nincs zavar a tejellátásában

A Tejipari Vállalat dolgozói szívesen dolgoznak, hogy biztosítsák a zavartalan tejellátást. Szegeden eddig a tejellátás jó, a vaj- és sajtelállítás is megfelelő. Vasárnap kevés mennyiségű tej jött össze Szegeden, de segítték Hódmezővásárhely és Szentest is, így nem volt fennakadás.

A begyűjtőtelepekről a tej beszállítása nehézkesebben megy jármű hiányában. A tejbeszállító parasztközött között bizalmatlanság mutatkozik, ezért a Tejipari Vállalat rőpcédulát bocsátott ki. Ma már a megyében mindenütt

olvassák, hogy a tejbeszállítás és a tejpénz kifizetése továbbra is úgy történik, mint eddig.

A megye tejüzemei Budapest tejellátásában is segídenek. Vasárnap egy 2500 liter tejet szállító kocsit indítottak útnak a fővárosba. Ma ismét több kocsit tejet küldenek.

A tejüzemben a most megalakult munkástanács mindenekelőtt a munka zavartalanlásáról gondoskodik, de emellett harcol a dolgozók bérezési egyenjóságáért.

Megnyugtató Szeged élelmiszerellátása A sütőüzemek teljes erővel dolgoznak

Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalat kérdéseinkre megnyugtató tájékoztatást adott Szeged élelmiszerellátásáról.

Liszt, zsír, cukor, húsm, hentesárú van bőven. Az elmúlt napokban a sóellátásban mutatkozott hiány. Több száz vagon só van Szegeden, de a sóházban sok só összekeveredett és így kitermelése nehézkes. Az Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalat dolgozói és a honvédség tagjai mindent elkövetnek, hogy minél előbb zavartalan le-

gyen a sóellátás is.

Szegedi Sütőipari Vállalat valamennyi üreme teljes erővel dolgozik. A kenyér előállításához szükséges nyersanyag biztosítva van. A kenyérellátás megsem zavartalan, mert egyesek indoklatlanul sokat vásárolnak fel.

Ma érkezett Szegedre több vagon burgonya. MEZŐÉK igyekszik a szegedi lakosság burgonyaszükségletét kielégíteni. Jelentés érkezett, hogy ebben a honvédség is segítséget nyújt.

Az Autóközlekedési Vállalat Szeged élelmiszerellátásáért

Az Autóközlekedési Vállalat dolgozóinak egy része már hétfőn, a kora reggeli órákban megjelent a munkahelyen. Azonnal úgy határoztak, hogy az élelmiszerellátás biztosítására felveszik

a munkát. Így szeretnének hozzájárulni, hogy a város közellátásában zavarok ne keletkezzenek. A műszakiak kijelentették, hogy elősegítik ezt a törekvést.

Fájdalom...

Belénk hasít a fájdalom, ha azokra az igaz emberekre gondolunk, akik a tarthatatlan helyzet feletti elkeseredésükben fegyvert fogtak, s a sokat szenvedett, meggyalázott honért életüket, véréüket adták. Szándékuk tiszta és igaz volt, hazafiakhoz méltó. Gyászoljuk őket, a hőseket és mindazokat, akiknek a szíve a sáttánian ravasz, gonosz volt vezető-klikk miatt — első között Rákosi és Gerő miatt — mindörökre megszűnt dobogni.

A mi szűkebb hazánkban, Szegeden is gyászolunk, mert itt is — ha nem is sok — de vér folyt. Szomorúsággal, bánattal tölt ez el minden becsületes embert; diákok, munkást, értelmiségit és katonát. Gyászoljuk Schwarz Lajos, a Szegedi Kenderfonógyár fiatal dolgozóját, aki tragikus körülmények között vesztette el életét. Osztozunk szülei, barátai és ismerősei fájdalmában.

Október 26-án, pénteken délelőtt halt meg a fiatal kendergyári munkás, s ezen a tragikus napon több sebesülés történt. Az illetékesek az október 26-i, pénteki eseményekről a következő tájékoztatást adták:

Schwarz Lajos, aki a felvonulók élén haladt, a Takaréktár utcában sortűz következtében kapta a halálos sebet. Pénteken géppisztoly lövések következtében három könnyebb és egy súlyosabb sebesülés történt.

Az illetékesek közölték, hogy a pénteki eseményekkel kapcsolatban kimerítő vizsgálat, intézkedés folyik. Erre a dologra még visszatérünk.

HIREK

1956. október 30. kedd IDŐJÁRÁSEJENLÉTES

Az északi légtömegek fokozatosan kiszorítják Közép-Európából az enyhe levegőt. A hegynyakok havazik. A Mátrában és Zalaegerszegen lecsap az első hó.

Várható időjárás: További eső, néhány helyen havasodás, a hegyekben havazás. Élénk nyugati, északnyugati szél. A hőmérséklet alacsony marad.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel 1—4, a legmagasabb nappali hőmérséklet 5—8 fok között.

A Szegedi Nyomdában vasárnap is dolgozott a munkások egy része. Mivel a lakosság tájékoztatásában nehézségek merültek fel, bejötték, hogy az esetleges rendkívüli kiadásokat és a röplapokat előállítsák.

— A Városi Tanács v. b. korábbi határozatát — amely szerint a Sztálin körutat József Attiláról, a Sztálin sélymát pedig Móra Ferencről kell elnevezni — a Néptanács Elnöksége megerősítette hétfői ülésén. Ezzel egyidőben a Néptanács Elnöksége határozatot hozott arra vonatkozóan, hogy a Takaréktár utcát a szegedi sortűzben hősi halált halt Schwarz Lajosról, a Szegedi Kenderfonógyár ifjúmunkásáról kell elnevezni.

— A Szegedi Tudományegyetem a budapesti elesett és sebesült hős szabadságharcosok és családtagjaik részére pénzbeli és egyéb adományokból álló gyűjtést szervezett az egyetem dolgozóinak körében.

— Paraszttanácsok alakultak. Üllés, Bördány, Forráskút, Öttömös községekben megalakultak a paraszttanácsok és a helyi nemzetőrségek.

— Apagyilkosság. Puskás Mátyás 32 éves zákányszéki paraszt ember október 26-án este apját, egy családtagját szeszszőlőben folytán részegen agyonverte vasvillával. Az ügyesség elrendelte a boncolást. A nyomozás folyamatban van. Az ügy a polgári bíróság elé kerül.

DELMAGYARORSZAG Szeged város néptanácsának lapja. Szerkesztő: a szerkesztőbizottság Szerkesztőség: Szeged, Lenin u. 11. Telefon: 35-35 és 40-80. Kiadói hivatal: Szeged, Klauzál tér 3. Telefon: 31-16 és 35-00. Terjesztik: a megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlapkiezbesztő postahivatalok. Előfizetés: postahivataloknál és kézbesítőknel. Havi előfizetési díj 11 forint.

Szegedi Nyomda Vállalat Felső vezető: Vincze György

APRÓHIRDETÉSEK

Építési vágását, padozatdeszka gyalulását, műtőfedezését vállalom. Gyik u. 13. Felsőváros, 6275. 774 négyzetű szőlő Széksőstől dűlőben, ugyanott 190 literes hordó eladó. Szeged, Pálfi u. 51. 6297. Diákok zongorán gyakorolhatnak. Csongrádi sgt. 2/a. em. 1. Jelentkezés vasárnap. 6295. Eladó földmésző tűzhely, nagy ebédizasztal, 2 db 70 literes főzőfahordó és gyermekágy. Újszeged, Temesvári krt. 42. 17. 1000 db mezel cserép, 7 db 6 m 3x4-es horogfa eladó. Szabadszajtó u. 48. szám. 19. Kalór-kályha eladó. Petőfitelep 23. u. 957. szám. Erd. vasárnap egész nap. 9. Eladó 130x220-as ablak spalettával. Pártzi krt. 5. 6282. 1 hold föld kiadó Baktóban. Vadkerli tér 8. szám. 8. Öröszemű korai földieper-palánta kapható. Főfasor 47. 6272. Ház eladó 800 négyzetű tűzhely, és külön 800 négyzetű üres telek. Újszeged, Zenta u. 60. szám. 6281. 300 kőve szár eladó Belső-Baktóban. Erd.: Vadkerli tér 5. szám. Dobóczy. 7.

Rongyszőnyegszővő 10 Ft méterenként. Róna u. 7. Felsővárosi iskolánál. 5. Eladó seprűkötőgép, ruhaszekrény, íróasztal, fűrészpóros kályha, kerek asztal. Mura u. 7. Tűzértelánál. 10. Jókárban lévő Singer varrógép eladó. Dorozsma, Kossuth u. 47. szám alatt. 6284. Motorcsónaktest 1000 Ft-ért eladó, esetleg motorral is. Tabán u. 17. 12. Tűzhely, Elit-kályha és nagy mángorló eladó. Újszeged, Temesvári krt. 44. 18. Eladó egy 125-ös elői teleszkópos motor. Juhász Gyula u. 25. 20. Gyermekágy, 5 évesnek alkalmas. Kossuth u. 15. emelet, hármas lépcső. Kiss. 14. Kistelekről jövet Szegeden elvesztettem 1 db motor tankborítót lemez. Aki megtalálta, megveszem tőle. Cím: Acsai István, Csongrád sgt. 28. 13. Ágyakat megvételre keresek, lehet régi divatú is. Kossuth L. sgt. 32. 21. Potóamatőrök figyelmébe! Gyors pontos amatőr munka, művészies nagyteljesítéssel készülő a Fényképész Szövetkezet Lenin u. 13. szám alatti újalakított laboratóriumában.